

N:o 118.

Ank. till Riksd. kansli den 30 april 1906, kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af till förra häradsskrifvarbostället 1 mantal Östanbro n:o 3 och förra kronofogdebostället 1 mantal Östanbro n:o 4 i Västmanlands län hörande jordområden.

(I. A.)

I en till Riksdagen den 30 sistlidne mars aflåten, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad proposition (n:o 125) har Kungl. Maj:t, under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva,

dels att såväl ett å en af förste landtmätaren C. A. Löwenhielm år 1904 upprättad karta öfver till afsöndring föreslagna områden från förra häradsskrifvarbostället 1 mantal Östanbro n:o 3 i Björksta socken och Ytter-Tjurbo härad af Västmanlands län med litt. a utmärkt jordområde om 3 hektar 5,40 ar som ock ett sagda hemman och förra kronofogdebostället 1 mantal Östanbro n:o 4 gemensamt tillhörigt soldattorp, å förenämnda karta betecknad med litt. b, måtte afsöndras, det förra från hemmanet Östanbro n:o 3 och soldattorpet från omförmälda båda hemman, samt hvart för sig, soldattorpet tillika med kronans andel i åbyggna-derna därå, utbjudas till försäljning, med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1907, på sätt som stadgades i 8:de och följande momenten af kungl. skrivelsen till domänstyrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner, med tillägg, hvad förstnämnda område beträffade, att å detsamma befintliga, arbetaren Gustaf Simlund

tillhöriga hus ej inginge i försäljningen samt att Simlund förbehölles rätt att under sin återstående lifstid utan afgäld innehafva och bebo en af honom brukad, å samma område varande lägenhet;

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar inflöte, måtte, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

I detta ärende har departementschefen till ofvanberörda statsrådsprotokoll anfört följande:

»I underdånig skrifvelse den 19 nästlidna februari har domänstyrelsen anmält, att vid å förra häradsskrifvarbostället 1 mantal Östanbro n:o 3 och förra kronofogdebostället 1 mantal Östanbro n:o 4 i Björksta socken och Ytter-Tjurbo härad af Västmanlands län under år 1904 hållen uppskattning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1907 af dessa hemman, hvilka hvar för sig lämnade mer än 600 kronor i årligt arrende, förslag väckts om afsöndring och försäljning af vissa jordområden från hemmanen; och har domänstyrelsen, jämlikt föreskrift i nådiga skrifvelsen till styrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner, underställt den väckta frågan Kungl. Maj:ts nådiga pröfning, därvid styrelsen tillika öfverlämnat instrumentet öfver förenämnda uppskattningsförrättning äfvensom öfriga ärendet rörande handlingar, däribland karta öfver den 10 september 1864 fastställt laga skifte å alla ägorna till Östanbro med tillhörande handlingar samt en af förste landtmätaren C. A. Löwenhielm år 1904 upprättad karta med beskrifning öfver de till afsöndring föreslagna områdena. Af dessa handlingar inhämtas, bland annat,

att hemmanet Östanbro n:o 3, som har sina ägor fördelade i hemskiftet invid gården och det på två kilometers afstånd därifrån belägna skogsskiftet, omfattar 55 hektar 26,5 ar och hemmanet Östanbro n:o 4 50 hektar 75,78 ar eller tillsammans 106 hektar 2,28 ar;

att å skogsskiftet till hemmanet n:o 3 ligger soldattorpet till roten n:o 21 vid lifkompaniet af Västmanlands regemente, innehållande en areal af 40,70 ar, däraf 25 ar åker, 13,60 ar äng samt 2,10 ar skogsmark;

att enligt handlingarna öfver förenämnda laga skifte soldattorpets mark tillhör ifrågavarande hemman gemensamt;

att hemmanen äro tillsammans roterade till $\frac{24}{45}$ andel i soldatroten och i samma proportion äga del i torpets åbyggnader;

att soldattorpet med åbyggnader är upplåtet till slaktaren Alfred Johansson för återstående arrendetiden;

att, utom soldattorpet, ytterligare 1 hektar 74,40 ar af nämnda skogsskifte äro uppodlade;

att å detta område finnes en lägenhet om 16,10 ar, försedd med byggnader, tillhöriga lägenhetens innehafvare, arbetaren Gustaf Simlund;

att uppskattningsmännen föreslagit försäljning af dels soldatjorden, å sistnämnda karta betecknad med litt. b, tillika med kronans andel i torpets åbyggnader, dels ock ett område, bestående af ofvannämnda uppodlade mark å skogsskiftet jämte 1 hektar 31 ar afrösningsjord eller sammanlagdt 3 hektar 5,40 ar, å kartan betecknad med litt. a; dock med Simlund förbehållen rätt att mot 12 kronor i årlig afgäld innehafva och bebo sin lägenhet;

att uppskattningsmännen ansett vidare afsöndring af lägenheter från hemmanen olämplig;

att soldattorpet åsatts ett saluvärde af 400 kronor och det andra till försäljning föreslagna området ett saluvärde af 850 kronor, däraf 150 kronor för växande skog;

att Kungl. Maj:ts befallningshafvande icke haft något mot uppskattningsmännens förslag att erinra; samt

att vederbörande revirförvaltare på gifven anledning meddelat, att det till försäljning ifrågasatta skogsområdet till litt. a omfattade en areal af endast 90,50 ar, beväxt med gles och marväxt tallskog, allenast duglig till bränsle, och att det af uppskattningsmännen föreslagna värdet af stånds skogen syntes revirförvaltaren vara snarare för högt än motsatsen.

För egen del har domänstyrelsen förmålt sig icke hafva annat att erinra mot det af uppskattningsmännen framställda förslaget, än att styrelsen ansåge förbemålde Simlund, hvilken uppgifvits vara en 80 års man och hafva innehaft sin lägenhet i öfver 40 år, böra få utan afgäld till sin död behålla densamma.

Utskottet, som icke haft något att emot framställningen erinra, hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 30 april 1906.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.